

Forhandling, nemlig Spørgsmaalet om Fæstningen og vort Forhold dertil. Det ærede Medlem fra Storeheddinge sagde, at han syntes, at mit Stilling var temmelig idealistisk, naar jeg kunde tro, at vi nogensinde kunde blive fri for denne Fæstning; vi maatte, sagde han, bøje os for Kendsgerninger, der en Gang ere bragte til Stede. Der er noget dert, som jeg selvfølgelig er enig med det ærede Medlem i. Jeg opfatter det ingenlunde som liggende i den konstitutionelle Idees Medfør, at naar der sker Skifte i et Land, er det den nye Tids Opgave at vælte alt over Ende, som en anden Tid har gjort. Tværtimod, der er Konsekvenser, der blive, og som ingen kommer over, selv om man er Modstander af, hvad det er sket. Men der er ganske vist der en Forstel, nemlig om det, som er foregaaet, er foregaaet paa regelmæssig Maade, paa lovlig Maade med Tilslutning af alle Parter eller ikke. Det er den Fordel, som er knyttet til Fæstningen, som den ligger der, at den ligger der paa ulovlig Grund: Den er provisorisk. Og det er efter mit Syn det eneste Lyse, der er ved denne Fæstning, at den er provisorisk, at vi ikke ere bundne til den, at man ingenlunde overfor os kan paaberaabe sig bestaaende Kendsgerningers Magt, naar man derved tænker paa lovlig bestaaende Kendsgerninger, og der overhovedet er Tale om konstitutionelle Grundsætninger. Derfor kan jeg ikke nægte, at det var mig noget overraskende at høre det ærede Medlem fra Alsens (Bernsen) benytte ganske det samme Udtryk som det ærede Medlem fra Storeheddinge. Og saa det ærede Medlem fra Alsens var gennemtrængt af en Følelse af, at denne Fæstning var en Kendsgerning, som det var umuligt at blive af med igen. Ja, hvis det er det ærede Medlems Mening, at det er Tilfældet, og hvis det er hans Meningsfællers Mening, saa synes jeg, at vi ikke skulde tale noget som helst om at laste Bod om Provisorierne, saa er jo det sket, som vi have kæmpet med Provisorismen om. Det er nemlig den saakaldte Selvbekættningstank, som Ministeriet har sluttet sig til, den Tante: Lad os bare saa begyndt, lad os lægge nogle Millioner ned og rejse nogle Mure, blot noget, der er en Kendsgerning, saa rive de det ikke ned; men saa bliver det staaende, saa blive de nødt til at

gaa videre. Det er den Tante, som ligger til Grund for Provisorismen, dette Forsøg paa at smigle dette Tings lovlige Indflydelse, og det samme vilde lykkes fuldstændig, hvis det ærede Medlems Anskuelse trængte igennem og blev vort Folks almindelige Anskuelse. Altsaa, dette synes mig at være et Hovedpunkt, og jeg kan jo ikke fragaa, at ifølge min Opfattelse staaer det saaledes, at disse Udtalelser fra det ærede Medlem ere egentlig, hvad der er fremkommet i disse Dages Forhandling, til Døyløsning om vor fremtidige Politik, og jeg tror ogsaa, at det vil blive afgørende for vor fremtidige Politik, men saa vil jeg henstille til det ærede Medlem, som havde den Opfattelse, at Fæstningen nu staaer der, at det er umuligt at blive af med den, og at det er noget, man ikke bør spille Tid og Kræfter paa, at de da ogsaa sige dette, naar de gaa til Valg. Jeg tror, det vilde være noget, Vælgerbefolkningen vilde sætte Pris paa at vide, om dette er det Partis Standpunkt, hvortil det ærede Medlem hører, og som han af og til tager Ordet for. Lad os saa et Votum af Befolkningen, om den er enig med det ærede Medlem fra Alsens og det ærede Medlem fra Storeheddinge i denne Opfattelse, eller om den er enig i den modsatte Opfattelse, som jeg har tilladt mig at gøre gældende, og som for mig er væsentlig i al Politik. — Efter at have fremdraget dette Punkt af det ærede Medlems Udtalelse, finder jeg ikke stor Anledning til at dvæle ved de Udtalelser, som det ærede Medlem i øvrigt rettede til mig; han har vist fundet den Anerkendelse, han søgte med sine Udtalelser. Jeg læste i Morges i et Blad: Det ærede Medlem fra Alsens „viste atter i Gaar sin Evne til at sætte Hørup til Vægs. Denne Proces foregik under megen Munterhed. Hørups tynde Spydigheder kræftede som Kør mod Bernsens brede Lune og stærkere Jodfæste i Virkeligheden.“ (Bernsen: Skulle vi ikke have et Nummer af „Politiken“ ogsaa?)... Det overlader jeg til det ærede Medlem. Jeg tror, det er den Anerkendelse, det ærede Medlem har arbejdet for, og efter at han har faaet den fra den Side — det var „Dagbladet“, jeg citerede — hvor han kunde vente den med mest Virkning, tror jeg ikke, det ærede Medlem har Krav paa mere, og det saa meget mindre, som alt det, det ærede Medlem debiterede